

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 118
van **CATHY COUDYSER**
datum: 3 november 2014

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Instandhouding bijenpopulatie - Beleid

Tijdens de vorige zittingsperiode was er heel wat te doen omtrent de massale bijensterfte. In Vlaanderen maar ook in onze buurlanden is dit een probleem van formaat. Een studie van het Informatiecentrum voor de Bijenteelt van de Universiteit Gent becijferde dat de economische waarde van honingbijen in België en het Groothertogdom Luxemburg 472 miljoen dollar bedraagt.

Om het probleem van de bijensterfte het hoofd te bieden, werd een aantal acties uitgewerkt door de Vlaamse Regering.

1. Op de rondetafel Bijen die georganiseerd werd in 2011 werden veertien actiepunten geformuleerd. Een daarvan was de ontwikkeling van een proefprogramma dat de bijenziekte monitort voor de periode 2012-2013.
 - a) Is dit programma effectief ontwikkeld?
 - b) Wat zijn daarvan de resultaten?
 - c) Welke gevolgen zal de minister aan deze resultaten verbinden?
 - d) Komt er een vervolg voor de periode 2014-2015?
2. In het kader van het Vlaamse luik van het EU-bijenteeltprogramma werd in 2013 een screening georganiseerd naar de verspreiding van virussen bij de bijen van 170 imkers, verspreid over heel Vlaanderen.
 - a) Wat zijn hiervan de resultaten?
 - b) Welke gevolgen zal de minister aan deze resultaten verbinden?
 - c) Komt er een vervolg voor de periode 2014-2015?
3. In 2013 werd een bevraging georganiseerd bij de gemeentelijke milieudiensten naar de acties die nog zullen worden ondernomen.

Wat zijn hiervan de resultaten ?

ANTWOORD

op vraag nr. 118 van 3 november 2014

van **CATHY COUDYSER**

1. Dit actiepunt werd door de Federale overheid opgenomen in het Federaal bijenplan, als actie nr. 22 van het Vlaamse luik van dat plan. Het Vlaamse luik van het Federaal Bijenplan wordt ook het Vlaams Bijenteeltproject (VBP) genoemd. Dat VBP is een door de Europese Unie gefinancierd project ter ondersteuning van de bijenteeltsector. Het project loopt van 2014 tot 2016.

Het monitoring-programma is dus effectief ontwikkeld op federaal niveau als onderdeel van het Federaal Bijenplan.

De basis van actiepunt 22 in het VBP wordt gevormd door het EPILOBEE-project (Epidemiological surveillance programma on honeybee colony mortality) en de daaraan verbonden studie. Het zijn de resultaten van deze studie waarnaar u peilt in vraag 2.

Ik ben zo vrij voor de verdere antwoorden op de deelvragen van vraag 1 te verwijzen naar vraag 2, aangezien het om hetzelfde Federaal Bijenplan gaat.

2. a) De studie toonde aan dat België een wintersterfte heeft onder de bijenvolkeren van 33,6%. De landen met de hoogste wintersterfte bevonden zich voornamelijk in Noord Europa. Dit suggereert een sterke geografische invloed, waarschijnlijk te wijten aan het klimaat. De onderzochte winterperiode was een lange en koude winter.

Er zijn opmerkelijke regionale en individuele verschillen. Sommige geselecteerde standen waren alle kolonies kwijt, bij andere ging geen enkele kolonie verloren. Hieruit blijkt dat het probleem van de bijensterfte multifactorieel is. Diverse factoren vormen een complex van stressfactoren die een populatie kunnen verzwakken tot onder een kritieke drempel. Eén van de cruciale oorzaken zou ook de variatie in beschikbaarheid van voedsel zijn. Een gerichte keuze bij de aanplant van openbaar groen, de aanleg van bloemenweiden en vooral de aanplant van bomen en struiken in functie van een voldoende spreiding van pollen en nectar over verschillende maanden wordt door de studie als zeer belangrijk aangeduid.

Ook het leeftijds- en managementprofiel van de imker blijkt een rol te spelen.

- b) De Epilobee-studie toont aan dat het probleem van de bijensterfte geen éénduidige oorzaak heeft, maar multifactorieel is (ziektes, giften, voedseltekort, imkertekniken,...). Gezien deze multifactoriële dimensie zal ook worden ingezet op een holistische benadering.
 - c) Vanuit het Praktijkcentrum Bijen zullen de imkers in 2015 via een webapplicatie opnieuw worden bevroegd en zal de situatie verder worden opgevolgd. Het onderzoek en de monitoring zal worden verdergezet met focus op mogelijke synergieën.
3. Uit de bevraging bij de gemeentelijke milieudiensten naar de acties die ondernomen werden, is naar voor gekomen dat heel wat gemeenten een actief bijenbeleid hebben,

terwijl er bij anderen nog ruimte is voor dergelijke acties. Uit deze bevraging is een nieuwe actie gekomen waarbij het Informatiecentrum voor Bijenteelt een drachtplantengids heeft opgesteld. Deze publicatie bevat een overzicht van bijenvriendelijke planten. Het Departement Landbouw en Visserij heeft deze verspreid naar alle gemeentebesturen en provincies en naar 24 landbouwscholen. Provincies hebben verder eigen initiatieven ontwikkeld zoals de verdeling van bloemenzaadmengsel voor éénjarige en meerjarige bloemenranden.

De educatieve centra van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie hebben diverse instrumenten uitgewerkt voor scholen, het brede publiek maar ook voor gemeentelijke groendiensten. Bovendien wordt actief promotie gevoerd via de organisatie van de 'Week van de Bij', die jaarlijks plaatsvindt tijdens de eerste week van juni.